ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 23.4.2026
COM(2026) 158 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος ελέγχου για τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (2022-2024) σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/768 του Συμβουλίου, της 30ής Απριλίου 2021, σχετικά με τη θέσπιση εκτελεστικών μέτρων για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Κάθε τρία χρόνια, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος ελέγχου των παραδοσιακών ιδίων πόρων (ΠΙΠ). Η παρούσα έκθεση παρέχει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες ελέγχου που διεξήχθησαν μεταξύ 2022 και 2024.

Κατά την περίοδο αυτή (2022-2024), η Επιτροπή συνέχισε να εφαρμόζει τα μέτρα της κατά των εισαγωγών ***κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και υποδημάτων από τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας*** *στο Ηνωμένο Βασίλειο και στα κράτη μέλη,* ***για τα οποία δηλώθηκε δολίως δασμολογητέα αξία χαμηλότερη της πραγματικής****. Η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά του Ηνωμένου Βασιλείου το 2018 και το 2022, στις οποίες το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφάνθηκε υπέρ της Επιτροπής (C-213/19). Με βάση αυτήν την υπόθεση-ορόσημο, η Επιτροπή εξασφάλισε τελικά σχεδόν 3 δισ. EUR σε πρόσθετους ΠΙΠ και τόκους για τον προϋπολογισμό της ΕΕ το 2023. Ως αποτέλεσμα των νομικών διευκρινίσεων του Δικαστηρίου και των μέτρων επιβολής που έλαβε η Επιτροπή, τα κράτη μέλη βελτίωσαν σημαντικά τις οικείες στρατηγικές ελέγχου στον τομέα αυτόν. Η Επιτροπή περατώνει επί του παρόντος τις εκκρεμείς υποθέσεις δήλωσης δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης της πραγματικής σε συνεργασία με τα οικεία κράτη μέλη, κάτι που συνεπάγεται τον καθορισμό των τελικών ποσών των σχετικών απωλειών ΠΙΠ και των τόκων.*

Σε σχέση με την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ την 1η Ιανουαρίου 2021, η Επιτροπή εξακολουθεί να διασφαλίζει την καταβολή των ανεξόφλητων ποσών ΠΙΠ που οφείλει το Ηνωμένο Βασίλειο σύμφωνα με τη συμφωνία αποχώρησης.

Μεταξύ 2022 και 2024 η Επιτροπή αύξησε επίσης τα οικεία στοχευμένα μέτρα ad hoc για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ, αξιοποιώντας τα πορίσματα των ελέγχων, για παράδειγμα, με ελέγχους βάσει εγγράφων των εισαγωγών ***ηλιακών συλλεκτών και κυψελών*** *που δηλώθηκαν ως καταγωγής Μαλαισίας και Ταϊβάν σε όλα τα κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024 τα κράτη μέλη είχαν αποδώσει στον προϋπολογισμό της ΕΕ πρόσθετους ΠΙΠ ύψους 376,8 εκατ. EUR που αφορούν τα εν λόγω εμπορεύματα.*

Επιπλέον, οι προγραμματισμένες ετήσιες δραστηριότητες ελέγχου περιλάμβαναν θέματα όπως: i) τη ***διαχείριση της λογιστικής Α και Β· ii) το ηλεκτρονικό εμπόριο· iii) το καθεστώς ειδικού προορισμού·*** *και* ***iv) τους δασμούς αντιντάμπινγκ και τους αντισταθμιστικούς δασμούς.***

Τέλος, η έκθεση καλύπτει και άλλες τακτικές δραστηριότητες που διεξήχθησαν με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ: i) τα μέτρα παρακολούθησης που αφορούν τα προκαταρκτικά πορίσματα του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου· ii) την εξέταση μη εισπράξιμων οφειλών που έχουν διαγραφεί από τα κράτη μέλη· iii) την παρακολούθηση όσον αφορά τα ποσά που αποδίδονται σε εθελοντική βάση· iv) την αντιμετώπιση των σφαλμάτων βεβαίωσης των κρατών μελών· v) τη διαχείριση της βάσης δεδομένων σχετικά με απάτες και παρατυπίες· και vi) τη βοήθεια που παρέχεται στις υποψήφιες χώρες.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Από το 2022 έως το 2024 αποδόθηκαν στον προϋπολογισμό της ΕΕ (καθαρά) παραδοσιακοί ίδιοι πόροι (ΠΙΠ)[1] ύψους άνω των **68 δισ. EUR**, με τον ετήσιο μέσο όρο να κυμαίνεται στα 22,7 δισ. EUR.

Οι έλεγχοι ΠΙΠ βασίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/768 του Συμβουλίου της 30ής Απριλίου 2021[2].

Κάθε τρία χρόνια, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση[3] στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος ελέγχου των ΠΙΠ.

Στην παρούσα έκθεση περιγράφεται και αναλύεται η λειτουργία του συστήματος ελέγχου των ΠΙΠ για την περίοδο 2022-2024[4]. Περιγράφονται επίσης οι έλεγχοι ΠΙΠ που διενήργησε η Επιτροπή κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου και καλύπτονται άλλες δραστηριότητες με στόχο την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, μεταξύ των οποίων:

- οι επιτόπιοι έλεγχοι και στοχευμένοι έλεγχοι βάσει εγγράφων που πραγματοποίησε η Επιτροπή στα κράτη μέλη και η παρακολούθηση των ελέγχων αυτών·
- η συνέχεια που δόθηκε όσον αφορά τα προκαταρκτικά πορίσματα του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου·
- η εξέταση των μη εισπράξιμων οφειλών που έχουν διαγραφεί από τα κράτη μέλη·
- η αντιμετώπιση σφαλμάτων βεβαίωσης των κρατών μελών, τα οποία συνεπάγονται απώλειες ΠΙΠ·
- η διαχείριση της βάσης δεδομένων για την αναφορά περιπτώσεων απάτης και παρατυπιών από τα κράτη μέλη που έχουν αντίκτυπο στους ΠΙΠ (βάση δεδομένων OWNRES)·
- η βοήθεια που παρέχεται στις υποψήφιες προς ένταξη στην ΕΕ χώρες (κεφάλαιο 33)·
- η συμβολή στην τροποποίηση του κανονισμού για την απόδοση των ιδίων πόρων[5].

Οι δραστηριότητες που παρατίθενται ανωτέρω πραγματοποιούνται από μια μικρή ομάδα 18 υπαλλήλων, η οποία μεριμνά για την έγκαιρη είσπραξη των ΠΙΠ και την ορθή εφαρμογή των νομικών διατάξεων από τα κράτη μέλη. Η ομάδα παρέχει επίσης καθοδήγηση στις εθνικές

[1] Οι τελωνειακοί δασμοί που απαιτούνται κατά την εισαγωγή προϊόντων από τρίτες χώρες, καθώς και οι εισφορές ζάχαρης.

[2] Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/768 του Συμβουλίου, της 30ής Απριλίου 2021, σχετικά με τη θέσπιση εκτελεστικών μέτρων για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 608/2014 (ΕΕ L 165 της 11.5.2021, σ. 1).

[3] Σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/768.

[4] Η έκθεση αφορά τους ελέγχους που πραγματοποιούνται από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ (Επιτροπή και Ελεγκτικό Συνέδριο). Δεν καλύπτει τους ελέγχους που πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη, τα λεπτομερή αποτελέσματα των οποίων αναφέρονται στην ετήσια έκθεση που καταρτίζεται βάσει του άρθρου 325 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

[5] Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2014, για τις μεθόδους και τη διαδικασία απόδοσης των παραδοσιακών ιδίων πόρων και των ιδίων πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ και το ΑΕΕ και για τα μέτρα αντιμετώπισης των ταμειακών αναγκών (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 168 της 7.6.2014, σ. 39). Ο κανονισμός αυτός είναι γνωστός ως «κανονισμός για την απόδοση των ιδίων πόρων».

αρχές: i) κατά τη διάρκεια των επισκέψεων ελέγχου· ii) κατά τις εξαμηνιαίες συνεδριάσεις της συμβουλευτικής επιτροπής των ιδίων πόρων (ΣΕΙΠ)· ή iii) σε βάση ad hoc.

2. ΕΛΕΓΧΟΙ ΠΙΠ: ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

2.1. Το κανονιστικό και λειτουργικό πλαίσιο για τους ΠΙΠ

Βάσει της νομοθεσίας της ΕΕ, η είσπραξη των ΠΙΠ ανατίθεται στα κράτη μέλη. Αυτά οφείλουν να αποδίδουν[6] τους τελωνειακούς δασμούς —τους οποίους βεβαιώνουν και εισπράττουν τα ίδια— στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, τα κράτη μέλη συνέχισαν να εφαρμόζουν κατ' αποκοπή συντελεστή 25 % για όλα τα ποσά ΠΙΠ που βεβαιώθηκαν[7] ως αντιστάθμιση για τα έξοδα είσπραξης, ανεξάρτητα από τις πραγματικές δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν. Αυτό σημαίνει ότι η Επιτροπή λαμβάνει μόνο το 75 % των εισπραχθέντων τελωνειακών δασμών, ενώ τα κράτη μέλη παρακρατούν το 25 % ως έξοδα είσπραξης. Τα κράτη μέλη υποχρεούνται επίσης να διενεργούν τελωνειακούς ελέγχους και να αναφέρουν τα πορίσματα των εν λόγω ελέγχων στην Επιτροπή.

Ωστόσο, η Επιτροπή διατηρεί σημαντικές εξουσίες ελέγχου όσον αφορά τους ΠΙΠ. Στο πλαίσιο αυτό, οι επιτόπιοι έλεγχοι αποτελούν σημαντικό εργαλείο για την επιτήρηση του συστήματος είσπραξης ΠΙΠ, καθώς παρέχουν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να διενεργεί διάφορους τύπους ελέγχων[8] των τελωνειακών λογαριασμών, διαδικασιών και εγγράφων των κρατών μελών.

Η Επιτροπή καλείται επίσης να απαντά: i) στις παρατηρήσεις που διατυπώνει το Ελεγκτικό Συνέδριο στην ετήσια έκθεσή του, ii) στις ειδικές εκθέσεις ή στα προκαταρκτικά πορίσματα, και iii) στις παρατηρήσεις και τις συστάσεις που διατυπώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά τη διαδικασία απαλλαγής όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Οι δραστηριότητες ελέγχου της Επιτροπής επιδιώκουν τρεις κύριους στόχους, οι οποίοι παρατίθενται στα τρία σημεία κατωτέρω.

– Ο πρώτος στόχος είναι η διατήρηση ισότιμων όρων ανταγωνισμού μεταξύ κρατών μελών, ανεξάρτητα από τον τόπο εκτελωνισμού των εμπορευμάτων στην ΕΕ, ώστε να προλαμβάνονται τυχόν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού.

---

[6] Οι όροι «να αποδίδουν» σημαίνουν ότι τα κράτη μέλη πραγματοποιούν πληρωμές στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

[7] Με την πάροδο των ετών, αυτό το ποσοστό άλλαξε από 10 %, όσον αφορά τα ποσά που αποδίδονταν πριν από την 28η Φεβρουαρίου 2001, σε 25 % όσον αφορά τα ποσά που αποδίδονταν από την 1η Μαρτίου 2001 έως τις 28 Φεβρουαρίου 2014 και σε 20 %, όσον αφορά τα ποσά που αποδίδονταν από την 1η Μαρτίου 2014 έως τις 28 Φεβρουαρίου 2021. Αναφορικά με τα ποσά που αποδίδονται μετά την 1η Μαρτίου 2021, το εφαρμοστέο ποσοστό είναι 25 %.

[8] **Έλεγχοι διαδικασιών**: έλεγχοι των διατάξεων των κρατών μελών όσον αφορά το σύστημα είσπραξης ΠΙΠ. **Έλεγχοι εγγράφων**: ανάλυση λογιστικών καταστάσεων και κάθε είδους λογιστικών εγγράφων και αρχείων από τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των εκθέσεων των κρατών μελών σχετικά με τις μη εισπράξιμες απαιτήσεις. **Επιτόπιοι έλεγχοι, έλεγχοι βάσει εγγράφων**: έλεγχοι συμμόρφωσης των εθνικών συστημάτων και των δικαιολογητικών εγγράφων με τη νομοθεσία της ΕΕ τόσο από λογιστική όσο και από τελωνειακή άποψη. Οι έλεγχοι αυτοί διενεργούνται από κοινού με τα οικεία κράτη μέλη.

– Ο δεύτερος στόχος είναι η διασφάλιση της έγκαιρης βεβαίωσης και είσπραξης των τελωνειακών δασμών. Η Επιτροπή πρέπει να είναι βέβαιη ότι τα κράτη μέλη εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά την είσπραξη και την απόδοση των αντίστοιχων ΠΙΠ. Η Επιτροπή εξετάζει τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη σχετικά με την είσπραξη των ΠΙΠ, συμπεριλαμβανομένης της έγκαιρης γνωστοποίησης της τελωνειακής οφειλής και των αναγκαίων διαδικασιών εφαρμογής της νομοθεσίας.

– Ο τρίτος στόχος είναι η ενημέρωση της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής (του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης) και, κατά συνέπεια, η λήψη επιβεβαίωσης για την εκτέλεση των καθηκόντων της. Με βάση τα πορίσματα των ελέγχων, η Επιτροπή αξιολογεί την αποτελεσματικότητα και την επιμέλεια των κρατών μελών όσον αφορά τη βεβαίωση και την είσπραξη των τελωνειακών δασμών και την απόδοση των αντίστοιχων ΠΙΠ. Η Επιτροπή ζητεί να ληφθούν μέτρα για την αντιμετώπιση τυχόν ανεπαρκειών, ώστε, σε τελικό στάδιο, να μπορέσει να υποβάλει έκθεση στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή.

Οι έλεγχοι συμβάλλουν επίσης στη διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας της τελωνειακής ένωσης, της προστασίας των παραγωγών της ΕΕ και της ομοιόμορφης εφαρμογής των κανόνων της ΕΕ. Συμβάλλουν επίσης στην εξάλειψη των κενών που επιτρέπουν σε απατεώνες να καταχρώνται το σύστημα ή να αποφεύγουν την καταβολή των εφαρμοστέων δασμών.

Τα πορίσματα των ελέγχων παρέχουν σημαντικές πληροφορίες για την πολιτική εσόδων της ΓΔ Προϋπολογισμού όσον αφορά το κανονιστικό πλαίσιο των υφιστάμενων και πιθανών μελλοντικών ιδίων πόρων. Τα πορίσματα αυτά κοινοποιούνται επίσης σε άλλες υπηρεσίες της Επιτροπής (για παράδειγμα, στη ΓΔ TAXUD[9], στη ΓΔ TRADE[10] και στην OLAF[11]), ώστε να τις βοηθήσουν να αντιμετωπίσουν τις ελλείψεις που εντοπίστηκαν σε επίπεδο πολιτικής.

Η τρέχουσα απόφαση για τους ιδίους πόρους[12] και ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/768 σχετικά με τη θέσπιση εκτελεστικών μέτρων εφαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2021. Επίσης, η συνεχής εξέλιξη των μέτρων διευκόλυνσης και απλούστευσης των εμπορικών συναλλαγών απαιτεί την τακτική προσαρμογή των ελέγχων ΠΙΠ που διενεργούν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη.

2.2. Στόχοι και μεθοδολογία επιτόπιων και εξ αποστάσεως ελέγχων όσον αφορά τους ΠΙΠ

Ο κύριος στόχος των ελέγχων επί των ΠΙΠ είναι η διασφάλιση ότι οι διαδικασίες που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη συμμορφώνονται με τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ και ότι τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ προστατεύονται κατάλληλα, ανεξάρτητα από τον τόπο εκτελωνισμού των εμπορευμάτων. Κάθε χρόνο, οι έλεγχοι επικεντρώνονται σε συγκεκριμένα

[9] Γενική Διεύθυνση Φορολογίας και Τελωνειακής Ένωσης.
[10] Γενική Διεύθυνση Εμπορίου και Οικονομικής Ασφάλειας.
[11] Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης.
[12] Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την κατάργηση της απόφασης 2014/335/ΕΕ, Ευρατόμ (ΕΕ L 424 της 15.12.2020, σ. 1).

τελωνειακά και λογιστικά θέματα, κάτι που συμβάλλει στην εναρμόνιση και τη βελτίωση των διαδικασιών που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη με σκοπό τη συνεπή προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ.

Οι επιτόπιοι έλεγχοι της Επιτροπής προγραμματίζονται στο πλαίσιο ενός ετήσιου προγράμματος ελέγχων, το οποίο βασίζεται σε ανάλυση κινδύνου και περιλαμβάνει τα θέματα που πρόκειται να ελεγχθούν στα κράτη μέλη. Οι εν λόγω έλεγχοι πραγματοποιούνται βάσει τυποποιημένων διαδικασιών και περιλαμβάνουν τη χρήση ειδικά προσαρμοσμένων εργαλείων ελέγχου που έχει αναπτύξει η ΓΔ Προϋπολογισμού, με σκοπό την αύξηση της συγκρισιμότητας των αποτελεσμάτων των ελέγχων.

Τα θέματα ελέγχου καθορίζονται με βάση τις προτάσεις των κρατών μελών ή των υπηρεσιών της Επιτροπής (π.χ. ΓΔ Προϋπολογισμού, ΓΔ TAXUD, OLAF). Η συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής συνεχίζεται και στο στάδιο της ανάπτυξης των εργαλείων ελέγχου, καθώς και μέσω ρύθμισης βάσει της οποίας άλλες υπηρεσίες της Επιτροπής συμμετέχουν από κοινού με τη ΓΔ Προϋπολογισμού στις επισκέψεις ελέγχου. Επιπλέον, ζητείται συστηματικά η γνώμη της ΓΔ TAXUD, της OLAF και της Νομικής Υπηρεσίας, οι οποίες υποβάλλουν παρατηρήσεις πριν από την υποβολή των εκθέσεων ελέγχου στη συμβουλευτική επιτροπή για τους ΠΙΠ. Η προσέγγιση αυτή διασφαλίζει τη συνοχή μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής και την ίση μεταχείριση όλων των κρατών μελών.

Από το 2020 η Επιτροπή διενεργεί πρόσθετους ελέγχους ad hoc και ελέγχους βάσει εγγράφων, κατά περίπτωση, όπου εντοπίζονται ειδικοί κίνδυνοι. Οι εν λόγω στοχευμένοι έλεγχοι βάσει εγγράφων διενεργούνται κυρίως εξ αποστάσεως (π.χ. ηλιακοί συλλέκτες, στρατηγική ελέγχου για εμπορεύματα που σχετίζονται με τη νόσο COVID-19 και υπόκεινται σε απαλλαγή από δασμούς).

3. ΕΛΕΓΧΟΙ ΠΟΥ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2022-2024

Κατά την περίοδο 2022-2024 η Επιτροπή διενήργησε **56 ελέγχους ΠΙΠ** σύμφωνα με το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/768, από τους οποίους προέκυψαν 161 πορίσματα. Στον πίνακα 1 παρουσιάζεται επισκόπηση των δραστηριοτήτων ελέγχου ανά κράτος μέλος κατά την περίοδο αυτή.

Από τα 161 πορίσματα, τουλάχιστον 103 (64 %) είχαν άμεσο δημοσιονομικό αντίκτυπο (δηλαδή τα κράτη μέλη όφειλαν να αποδώσουν πρόσθετους ΠΙΠ) και 21 (13 %) είχαν κανονιστικό αντίκτυπο.

Οι έλεγχοι επικεντρώθηκαν σε λογιστικά και τελωνειακά θέματα.

Πίνακας 1. Επισκόπηση των δραστηριοτήτων ελέγχου 2022-2024

ΚΜ	Λογιστική Α και Β			ADD/CVD[13]		Ηλεκτρονικό εμπόριο	Τελική χρήση
	2022	2023	2024	2022	2024	2022	2023
AT					x		x
BE			x	x		x	x
BG			x	x			x
HR					x		
CY					x		
CZ				x			x
DK					x		
EST							x
FI					x		x
FR			x				x
DE			x			x	x
EL	x		x				x
HU					x	x	x
IE			x	x			x
IT			x			x	
LV					x		
LT					x		
LU							x
MT				x			x
NL		x	x			x	x
PL			x				
PT				x			x
RO			x	x			
SK				x			
SI							x
ES			x			x	
SE			x	x			x
UK		x	x				
Σύνολο	**1**	**2**	**13**	**9**	**8**	**6**	**17**

3.1. Λογιστικά θέματα

Κατά την περίοδο 2022-2024 διενεργήθηκαν **έλεγχοι σχετικά με την αξιοπιστία της λογιστικής Α και Β[14] και των σχετικών καταστάσεων** σε όλα τα κράτη μέλη και στο

[13] Στρατηγική ελέγχου για τους δασμούς αντιντάμπινγκ και τους αντισταθμιστικούς δασμούς.

[14] Η λογιστική καταχώριση των ΠΙΠ εξασφαλίζεται από τα κράτη μέλη με δύο τρόπους:
— την **κανονική λογιστική** (Α) για τα ποσά που εισπράττονται ή είναι εγγυημένα (τα ποσά αυτά καταβάλλονται στον προϋπολογισμό της ΕΕ)·
— τη **χωριστή λογιστική** (Β) για τα ποσά που δεν έχουν εισπραχθεί ή για εγγυημένα ποσά τα οποία έχουν αποτελέσει αντικείμενο αμφισβήτησης. Οι ΠΙΠ που αντιστοιχούν σε **μη εισπράξιμους** τελωνειακούς δασμούς διαγράφονται από τη χωριστή λογιστική έπειτα από καθορισμένο χρονικό διάστημα. Τα εν λόγω ποσά ΠΙΠ πρέπει ταυτόχρονα να αποδίδονται (καταβάλλονται) στην Επιτροπή, εκτός εάν δεν είναι δυνατή η είσπραξή τους για λόγους που δεν μπορούν να καταλογιστούν στο κράτος μέλος (βλ. επίσης σημείο 5.1 κατωτέρω).

Ηνωμένο Βασίλειο. Το συμπέρασμα ήταν ότι οι διαδικασίες που εφαρμόζονται για την κατάρτιση των καταστάσεων αυτών είναι κατά κανόνα σύμφωνες με τη νομοθεσία της ΕΕ και διασφαλίζουν την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ. Τα πορίσματα που κοινοποιήθηκαν από την Επιτροπή μετά τους ελέγχους αυτούς αφορούν, μεταξύ άλλων: i) την καθυστερημένη βεβαίωση και γνωστοποίηση των τελωνειακών οφειλών· ii) τη μη απόδοση ή τη μη έγκαιρη απόδοση των ποσών στον προϋπολογισμό της ΕΕ· iii) τις ανεπάρκειες στην εκτέλεση των τελωνειακών οφειλών· iv) τις εσφαλμένες εγγραφές / την απόσυρση από τις δύο λογιστικές· v) τις ανεπάρκειες στις διαδικασίες διαγραφής· vi) τις ασυνέπειες μεταξύ των δύο λογιστικών· και vii) την καθυστερημένη απόσυρση από τη λογιστική Β.

Η διαχείριση της λογιστικής Α και Β ελέγχθηκε σε όλα τα κράτη μέλη ως δεύτερο θέμα ελέγχου, επιπλέον του κύριου τελωνειακού θέματος. Οι έλεγχοι που διενεργήθηκαν την περίοδο 2022-2024 επιβεβαίωσαν ότι τα περισσότερα σφάλματα στη λογιστική Α και Β ήταν μεμονωμένα, ενώ τα συστηματικά σφάλματα ήταν σπάνια. Τα οικεία κράτη μέλη αποδέχθηκαν τις δημοσιονομικές συνέπειες που προέκυψαν από τα πορίσματα της Επιτροπής.

Η συνολική κατάσταση βελτιώθηκε μεταξύ 2022 και 2024 σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο αναφοράς χάρη στην προσοχή που δόθηκε στα εν λόγω θέματα κατά τους ελέγχους της Επιτροπής, καθώς και στις περαιτέρω βελτιώσεις των ηλεκτρονικών λογιστικών συστημάτων που χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη, τα οποία μειώνουν τον κίνδυνο σφαλμάτων που προκύπτουν από τη μη αυτόματη διόρθωση των δεδομένων από τις εθνικές αρχές. Ωστόσο, τα κράτη μέλη πρέπει να συνεχίσουν να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να διασφαλίζεται η χρηστή διαχείριση της λογιστικής Α και Β και να παρέχουν όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες, ώστε οι καταστάσεις να είναι πλήρεις, σαφείς και διαφανείς.

Το 2022 η λογιστική Β ελέγχθηκε μέσω **ειδικών ελέγχων βάσει εγγράφων** σε όλα τα κράτη μέλη. Κατά τη διάρκεια αυτών των ελέγχων, η Επιτροπή επικεντρώθηκε σε ανοικτές υποθέσεις λογιστικής Β, στηρίζοντας αποτελεσματικά τα κράτη μέλη σε στοχευμένες εκκαθαρίσεις της λογιστικής Β.

Επιπλέον, κατά την περίοδο 2022-2024 τα κράτη μέλη έλαβαν πρόσθετα μέτρα, μεταξύ άλλων: i) αξιολόγησαν τη δική τους οικονομική ευθύνη· ii) απέδωσαν ποσά σε εθελοντική βάση, κατά περίπτωση· και iii) κοινοποίησαν τα ποσά αυτά στην Επιτροπή χρησιμοποιώντας το παράρτημα της λογιστικής Α.

Συμπερασματικά, μολονότι εντοπίστηκαν ορισμένες ανεπάρκειες στους ελέγχους της Επιτροπής, η γενική λειτουργία των συστημάτων λογιστικής Α και Β βελτιώθηκε μέσω των ελεγκτικών δραστηριοτήτων της Επιτροπής για τους ΠΙΠ, κάτι που είχε ως αποτέλεσμα την καλύτερη προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ.

3.2. Τελωνειακά θέματα 2022-2024

Τα τελωνειακά θέματα που επιλέγονται για ελέγχους μεταβάλλονται από έτος σε έτος, ενώ δίνεται ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα που συνδέονται με τον υψηλότερο κίνδυνο για τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κατά την υπό εξέταση τριετή περίοδο, οι έλεγχοι επικεντρώθηκαν στα ακόλουθα θέματα:

- τη στρατηγική ελέγχου για τους δασμούς αντιντάμπινγκ και τους αντισταθμιστικούς δασμούς (2022 και 2024)·
- τη στρατηγική ελέγχου για το ηλεκτρονικό εμπόριο και τις αποστολές χαμηλής αξίας (2022)·
- τη στρατηγική ελέγχου για την τελική χρήση (2023).

Το 2022 και το 2024 **η στρατηγική ελέγχου για τους δασμούς αντιντάμπινγκ και τους αντισταθμιστικούς δασμούς** ελέγχθηκε σε 17 κράτη μέλη[15]. Τα συστήματα ελέγχου αξιολογήθηκαν από την Επιτροπή ως εν μέρει ή εν γένει ικανοποιητικά. Οι κύριες ανεπάρκειες αφορούσαν: i) τη μη εφαρμογή ή την καθυστερημένη εφαρμογή των προφίλ κινδύνου· ii) τη μη συνεπή διενέργεια ελέγχων· iii) την καθυστερημένη βεβαίωση των οριστικών δασμών αντιντάμπινγκ και την καθυστερημένη απόδοση των οριστικών δασμών αντιντάμπινγκ (συμπεριλαμβανομένης της λογιστικής καταχώρισης των προσωρινών δασμών αντιντάμπινγκ / αντισταθμιστικών δασμών που καθίστανται οριστικοί)· iv) τη μη βεβαίωση ή την καθυστερημένη βεβαίωση δασμών αντιντάμπινγκ / αντισταθμιστικών δασμών μετά τη λήψη πληροφοριών από την OLAF· και v) την εφαρμογή εσφαλμένων συντελεστών δασμών αντιντάμπινγκ / αντισταθμιστικών δασμών.

Το 2022 η Επιτροπή έλεγξε **τη στρατηγική ελέγχου για το ηλεκτρονικό εμπόριο και τις αποστολές χαμηλής αξίας** σε έξι κράτη μέλη. Τα συστήματα ελέγχου αξιολογήθηκαν ως εν μέρει ή εν γένει ικανοποιητικά. Οι κύριες ανεπάρκειες αφορούσαν τη διαχείριση κινδύνων και τη στρατηγική ελέγχου για το ηλεκτρονικό εμπόριο και τις αποστολές χαμηλής αξίας.

Το 2023 η Επιτροπή έλεγξε **τη στρατηγική ελέγχου για το καθεστώς ειδικού προορισμού** σε 17 κράτη μέλη. Τα συστήματα ελέγχου αξιολογήθηκαν ως εν μέρει ή εν γένει ικανοποιητικά. Οι ανεπάρκειες που εντοπίστηκαν περιλάμβαναν: i) παρωχημένες εθνικές οδηγίες· ii) ανεπαρκή παρακολούθηση των αδειών· iii) ελλιπή στοιχεία στις άδειες· iv) άδειες που χορηγούνται για μεγάλα χρονικά διαστήματα· v) μη κοινοποίηση των εκκαθαριστικών λογαριασμών ή καθυστερημένη κοινοποίησή τους· vi) ανεπαρκείς ελέγχους των δηλώσεων· vii) την υποβολή δηλώσεων από έμμεσους αντιπροσώπους· και viii) συστήματα υποβολής δηλώσεων που δεν έλεγχαν αν οι δηλωθέντες κωδικοί TARIC αντιστοιχούσαν στους κωδικούς TARIC που περιλαμβάνονταν στην άδεια.

Το 2022 η Επιτροπή διενήργησε έξι ελέγχους βάσει εγγράφων σχετικά με **τη στρατηγική ελέγχου για τα εμπορεύματα που σχετίζονται με τη νόσο COVID-19 και υπόκεινται σε απαλλαγή από δασμούς**. Στις 14 Ιουνίου 2022 η Επιτροπή ζήτησε από τα οικεία κράτη μέλη να παράσχουν τα σχετικά δεδομένα. Εντοπίστηκαν ορισμένες περιπτώσεις ήσσονος σημασίας δημοσιονομικής ευθύνης και τα οικεία κράτη μέλη αποδέχθηκαν τις δημοσιονομικές συνέπειες, κατά περίπτωση.

3.3. Εισαγωγές κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και υποδημάτων για τα οποία δηλώθηκε δασμολογητέα αξία χαμηλότερη της πραγματικής

[15] Η στρατηγική ελέγχου για τους δασμούς αντιντάμπινγκ και τους αντισταθμιστικούς δασμούς ελέγχθηκε επίσης σε οκτώ κράτη μέλη το 2021.

Στις 8 Μαρτίου 2022 το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) αποφάνθηκε υπέρ της Επιτροπής στην υπόθεση επί παραβάσει που κινήθηκε κατά του Ηνωμένου Βασιλείου σχετικά με κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και υποδήματα για τα οποία δηλώθηκε δασμολογητέα αξία χαμηλότερη της πραγματικής (C-213/19). Η εν λόγω υπόθεση-ορόσημο άνοιξε τελικά τον δρόμο για πρόσθετες καταβολές από το Ηνωμένο Βασίλειο στον προϋπολογισμό της ΕΕ ύψους σχεδόν 3 δισ. EUR σε ΠΠΠ και τόκους. Αποσαφήνισε επίσης γενικότερα τις ευθύνες των κρατών μελών όσον αφορά την αποτελεσματική καταπολέμηση αυτού του είδους απάτης, εγκρίνοντας τα μέτρα που είχε συστήσει η Επιτροπή ήδη από το 2011.

Ως αποτέλεσμα των νομικών διευκρινίσεων του Δικαστηρίου και των μέτρων επιβολής που έλαβε η Επιτροπή, τα κράτη μέλη βελτίωσαν σημαντικά τις οικείες στρατηγικές ελέγχου στον τομέα αυτόν. Αρκετά κράτη μέλη επανεξέτασαν την οργανωτική δομή τους στον τομέα διαχείρισης τελωνειακών κινδύνων, δημιουργώντας νέες ομάδες και προσλαμβάνοντας ειδικό προσωπικό τελωνειακών ελέγχων.

Όσον αφορά την οικονομική ευθύνη στο πλαίσιο της συγκεκριμένης απάτης με δήλωση δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης της πραγματικής, η Επιτροπή και αρκετά κράτη μέλη ολοκλήρωσαν από κοινού τις σχετικές υποθέσεις, με την καταβολή των τελικών οφειλόμενων ποσών. Για τα υπόλοιπα κράτη μέλη, η διαδικασία καθορισμού των προς καταβολή ποσών θα ολοκληρωθεί σύντομα.

3.4. Ηλιακοί συλλέκτες

Το 2018 και το 2019 η Επιτροπή διενήργησε ελέγχους ΠΠΠ σε 10 κράτη μέλη για να αξιολογήσει τις οικείες στρατηγικές ελέγχου που εφαρμόζονταν όσον αφορά τις εισαγωγές ηλιακών συστοιχιών και βασικών συστατικών στοιχείων που δηλώθηκαν ως καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, Μαλαισίας και Ταϊβάν και υπόκεινται σε μέτρα εμπορικής άμυνας (δασμοί αντιντάμπινγκ και αντισταθμιστικοί δασμοί).

Λόγω επαναλαμβανόμενης ανεπάρκειας που κατέδειξαν τρεις από αυτούς τους στοχευμένους ελέγχους [ανεπάρκεια που συνδεόταν με παρερμηνεία του όρου «*προέλευσης*» βάσει των εκτελεστικών κανονισμών (ΕΕ) 2016/184 και (ΕΕ) 2016/185 της Επιτροπής της 11ης Φεβρουαρίου 2016], η ΓΔ Προϋπολογισμού επέκτεινε το πεδίο των ελέγχων της σε όλα τα κράτη μέλη που εισήγαγαν τα ίδια εμπορεύματα κατά την περίοδο από τις 30 Μαΐου 2015 έως τις 3 Σεπτεμβρίου 2018[16]. Με επιστολή της 1ης Ιουνίου 2021, η ΓΔ Προϋπολογισμού ενημέρωσε 21 κράτη μέλη[17] σχετικά με τις δυνητικές απώλειες ΠΠΠ που προέκυψαν από την εν λόγω παρερμηνεία για τις εισαγωγές ηλιακών συλλεκτών και κυψελών που δηλώθηκαν ως καταγωγής Μαλαισίας και Ταϊβάν.

Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024, για 12 κράτη μέλη, η παρακολούθηση της εν λόγω ανεπάρκειας θεωρήθηκε ότι ολοκληρώθηκε είτε επειδή δεν διαπιστώθηκε απώλεια ΠΠΠ είτε επειδή καταβλήθηκε στον προϋπολογισμό της ΕΕ το κύριο ποσό μαζί με τους τόκους, συνολικού

[16] Ισχύς των μέτρων εμπορικής άμυνας.

[17] Συμπεριλαμβανομένων επτά κρατών μελών που προηγουμένως είχαν υποβληθεί σε ειδικούς ελέγχους. Τρία κράτη μέλη είχαν ήδη υποβληθεί σε στοχευμένο έλεγχο ΠΠΠ για το θέμα αυτό, ενώ τέσσερα κράτη μέλη δεν είχαν πραγματοποιήσει τέτοιες εισαγωγές ηλιακών συστοιχιών και κυψελών κατά την υπό εξέταση περίοδο.

ύψους 376,8 εκατ. EUR. Η συνέχεια που δίνεται στη διερεύνηση αυτής της ανεπάρκειας βρίσκεται σε εξέλιξη για 12 κράτη μέλη και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Τέλος, η Επιτροπή διευκρίνισε περαιτέρω την έννοια και το πεδίο εφαρμογής του όρου «*προέλευσης*», όπως ερμηνεύθηκε από το Δικαστήριο. Η Επιτροπή μπόρεσε να το πράξει αυτό χάρη: i) στις οικείες δραστηριότητες ελέγχου· ii) στις επαφές με τα κράτη μέλη· και iii) σε διάφορες παρουσιάσεις προς τα κράτη μέλη. Αυτό συνέβαλε στην επίτευξη ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τα κράτη μέλη και στην ενίσχυση του επιπέδου προστασίας των εταιρειών που εδρεύουν στην ΕΕ έναντι ψευδών δηλώσεων εισαγωγών, οι οποίες καταστρατηγούν τα μέτρα εμπορικής άμυνας της Επιτροπής.

4. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.1. Κανονιστικές πτυχές

Τα κράτη μέλη καλούνται να λαμβάνουν μέτρα κάθε φορά που διαπιστώνονται αδυναμίες ή ελλείψεις στις εθνικές κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις κατά τη διάρκεια των ελέγχων, προκειμένου: i) να ευθυγραμμιστούν οι εν λόγω κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις με τις απαιτήσεις της ΕΕ· και ii) να εναρμονιστεί η βεβαίωση και η είσπραξη των ΠΠΠ και στα 27 κράτη μέλη. Αυτή η ευθυγράμμιση των κανονιστικών διατάξεων αποτελεί σημαντικό επίτευγμα των ελέγχων της Επιτροπής. Τα πορίσματα αποτελούν επίσης βασικό δείκτη των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη κατά την εφαρμογή των κανονισμών για τα τελωνεία και τους ιδίους πόρους και ενισχύουν τις συνεχείς προσπάθειες της Επιτροπής για βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου. Για παράδειγμα, η ανατροφοδότηση από τα πορίσματα των ελέγχων ελήφθη υπόψη στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2022/615 του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2022, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 (βλ. σημείο 5.4 κατωτέρω).

4.2. Μέτρα ένδικης προστασίας

Η ερμηνεία των νομικών διατάξεων και οι διαδικασίες σε ορισμένα κράτη μέλη δεν συνάδουν πάντοτε με τις απαιτήσεις της Επιτροπής. Όταν η διαφορά δεν μπορεί να επιλυθεί, η Επιτροπή κινεί διαδικασία επί παραβάσει[18].

Κατά την περίοδο 2022-2024 η Επιτροπή κίνησε 3 διαδικασίες επί παραβάσει και περάτωσε 7 διαδικασίες επί παραβάσει αφού διασφαλίστηκε η συμμόρφωση από τα οικεία κράτη μέλη. Περάτωσε τη διαδικασία επί παραβάσει κατά του Ηνωμένου Βασιλείου (C-213/19) μετά την απόφαση του ΔΕΕ του 2022 και την καταβολή από το Ηνωμένο Βασίλειο όλων των οφειλόμενων ποσών το 2023. Μόνο 4 διαδικασίες επί παραβάσει βρίσκονταν σε εξέλιξη τον Δεκέμβριο του 2024 (εκ των οποίων 2 περατώθηκαν το 2025).

Η πρώτη υπόθεση σχετικά με τον αδικαιολόγητο πλουτισμό, δηλαδή η υπόθεση C-494/22 P, την οποία άσκησε η Τσεχία, διευθετήθηκε υπέρ της Επιτροπής το 2024. Στην απόφασή του, το ΔΕΕ επισήμανε την αυτοτελή ευθύνη των κρατών μελών όσον αφορά τους ΠΠΠ και την

[18] Σύμφωνα με το άρθρο 258 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

υποχρέωσή τους να ενεργούν προορατικά για την πλήρη προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ.

4.3. Οικονομικές πτυχές

Μετά τις δραστηριότητες ελέγχου της, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι υποθέσεις της περιόδου 2022-2024 έχουν περατωθεί και τα τελικά ποσά των συμπληρωματικών απαιτήσεων συνολικού ύψους άνω των **4 δισ. EUR**[19] (σε ΠΠ και συναφείς τόκους) καθορίστηκαν και καταβλήθηκαν. Τα ποσά αυτά καταβλήθηκαν στην Επιτροπή κυρίως σε σχέση με τη δήλωση δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης της πραγματικής για κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, υποδήματα και ηλιακούς συλλέκτες. Τα ποσά αυτά συνδέονται με τα πορίσματα που περιλαμβάνονται στις εκθέσεις ελέγχου, σε άλλες δραστηριότητες ελέγχου, στις τελικές εκθέσεις της OLAF, καθώς και στη συνέχεια που δόθηκε στα πορίσματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

5. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΠΠ

Παράλληλα με τους επιτόπιους ελέγχους που διενεργούνται στα κράτη μέλη, η Επιτροπή διαθέτει και άλλα μέσα εποπτείας της είσπραξης των ΠΠ.

5.1. Εξέταση μη εισπράξιμων οφειλών που έχουν διαγραφεί

Τα κράτη μέλη οφείλουν να λαμβάνουν όλα τα μέτρα για την απόδοση των ΠΠ, εκτός εάν η είσπραξη αποδειχθεί αδύνατη δυνάμει του άρθρου 13 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014:

- για λόγους ανωτέρας βίας,
- για άλλους λόγους που δεν μπορούν να τους καταλογιστούν, ή
- λόγω αναβολής της εγγραφής στους λογαριασμούς ή της γνωστοποίησης της τελωνειακής οφειλής, προκειμένου να μην τεθεί σε κίνδυνο η ποινική έρευνα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία της ΕΕ, τα κράτη μέλη οφείλουν να αναφέρουν στην Επιτροπή τα μη εισπράξιμα ποσά ΠΠ που υπερβαίνουν τα 100 000 EUR (σε εκθέσεις διαγραφής), για τα οποία θεωρούν ότι δεν είναι υπόλογα τα ίδια. Στη συνέχεια, η Επιτροπή παρέχει παρατηρήσεις σχετικά με κάθε έκθεση. Η εξέταση από την Επιτροπή των εκθέσεων διαγραφής αποβλέπει στην αξιολόγηση του βαθμού επιμέλειας που επιδεικνύουν τα κράτη μέλη κατά την άσκηση της αυτοτελούς ευθύνης τους να βεβαιώσουν και να εισπράξουν από τους οικονομικούς φορείς τους τελωνειακούς δασμούς που αφορούν τους ΠΠ.

Για ποσά κάτω από το όριο υποβολής αναφορών, η Επιτροπή αξιολογεί συστηματικά δείγματα υποθέσεων κατά τη διάρκεια των επιτόπιων ελέγχων της.

Προκειμένου να υποστηρίξει τα κράτη μέλη στην αξιολόγηση της δυνητικής οικονομικής ευθύνης τους για τα μη εισπράξιμα ποσά ΠΠ, η Επιτροπή εξέδωσε ένα έγγραφο εργασίας — τη λεγόμενη *Σύνοψη*— το οποίο καθορίζει τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την

[19] Ο αριθμός αυτός περιλαμβάνει τα ποσά που αναφέρονται στα σημεία 3.3, 3.4 και 5.2 της παρούσας έκθεσης.

αξιολόγηση των εκθέσεων διαγραφής. Η σύνοψη κοινοποιήθηκε για πρώτη φορά σε όλα τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της συνεδρίασης της ΣΕΙΠ της 6ης Δεκεμβρίου 2012. Η πλέον πρόσφατη αναθεωρημένη έκδοσή της, της 22ας Νοεμβρίου 2024, η οποία αντικατοπτρίζει τις αλλαγές στη νομοθεσία της ΕΕ και τη σχετική νομολογία όσον αφορά τους ΠΙΠ, κοινοποιήθηκε σε όλα τα κράτη μέλη στις επίσημες γλώσσες τους κατά τη συνεδρίαση της ΣΕΙΠ για τους ΠΙΠ τον Δεκέμβριο του 2024. Η νέα αυτή έκδοση περιλαμβάνει όλες τις σχετικές ερμηνείες του συναφούς ενωσιακού δικαίου σύμφωνα με την πρόσφατη νομολογία του ΔΕΕ και τις τροποποιήσεις που εισήχθησαν με τον κανονισμό για την απόδοση των ιδίων πόρων, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2022/615.

Για κάθε σχετική περίπτωση διαγραφής που υπερβαίνει το καθορισμένο όριο, τα κράτη μέλη οφείλουν να εκπονούν δομημένη έκθεση και να τη διαβιβάζουν στην Επιτροπή μέσω μιας πολυγλωσσικής βάσης δεδομένων που ονομάζεται WOMIS (Σύστημα διαχείρισης διαγραφών και πληροφοριών). Η βάση δεδομένων WOMIS, η οποία επικαιροποιείται σε τακτική βάση, καθιστά δυνατή την αποτελεσματική και ασφαλή διαχείριση των εκθέσεων των κρατών μελών.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής (ΓΔ Προϋπολογισμού, TAXUD, OLAF και Νομική Υπηρεσία) αξιολογούν την έκθεση διαγραφής και παρέχουν τις παρατηρήσεις τους στο κράτος μέλος. Οι εν λόγω παρατηρήσεις αφορούν την αιτιολόγηση που μπορεί να παράσχει το κράτος μέλος για τη μη απόδοση στην Επιτροπή των ΠΙΠ που αντιστοιχούν στους μη εισπράξιμους τελωνειακούς δασμούς.

Κατά την περίοδο 2022-2024 κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή συνολικά 88 νέες εκθέσεις διαγραφής (με τη μορφή αρχικών κοινοποιήσεων), οι οποίες αφορούσαν συνολικό ποσό ύψους 215,5 εκατ. EUR. Κατά την ίδια τριετή περίοδο η Επιτροπή αξιολόγησε συνολικά 422 εκθέσεις διαγραφής (συμπεριλαμβανομένων των νέων εκθέσεων). Σε 227 από τις εν λόγω 422 εκθέσεις (που αφορούσαν 309,7 εκατ. EUR), η Επιτροπή έκρινε ότι τα ποσά ΠΙΠ κατέστησαν μη εισπράξιμα για λόγους που μπορούν να καταλογιστούν στο οικείο κράτος μέλος. Σε 42 εκθέσεις (που αφορούσαν 50,6 εκατ. EUR), η Επιτροπή συμφώνησε ότι η απώλεια ΠΙΠ δεν θα μπορούσε να καταλογιστεί στο κράτος μέλος. Όσον αφορά 148 εκθέσεις (που αφορούσαν ποσό 178,9 εκατ. EUR), η Επιτροπή ζήτησε πρόσθετες πληροφορίες για να ολοκληρώσει την αξιολόγησή της. Η Επιτροπή θεώρησε ότι οι υπόλοιπες 5 εκθέσεις (που αφορούσαν ποσό 1,7 εκατ. EUR) είχαν αναφερθεί εσφαλμένα ως διαγραφές.

5.2. Αντιμετώπιση σφαλμάτων κατά τη βεβαίωση τελωνειακών οφειλών που συνεπάγονται απώλειες ΠΙΠ

Η Επιτροπή δίνει συνέχεια στα διαπιστωθέντα διοικητικά σφάλματα που διέπραξαν τα κράτη μέλη σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ (μεταξύ άλλων: i) υποθέσεις που διαπιστώθηκαν κατά τη διάρκεια επιτόπιων ελέγχων, ii) εθνικές αποφάσεις επιστροφής ή διαγραφής λόγω διοικητικών σφαλμάτων, iii) απορριφθέντα διαγραφέντα μη εισπράξιμα ποσά κάτω των 100 000 EUR). Καταρχήν, η Επιτροπή εκδίδει εντάλματα είσπραξης για τη διόρθωση των σφαλμάτων που εντοπίζονται στα κράτη μέλη που καταβάλλουν τα οφειλόμενα ποσά. Κατά την περίοδο 2022-2024 οι δραστηριότητες ελέγχου των ΠΙΠ οδήγησαν στην είσπραξη 260 εκατ. EUR σε σχέση με εντάλματα είσπραξης ΠΙΠ και 209 εκατ. EUR για τόκους υπερημερίας, επιπλέον των ποσών που εισπράχθηκαν για κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και

υποδήματα για τα οποία δηλώθηκε δασμολογητέα αξία χαμηλότερη της πραγματικής (σημείο 3.3) και για ηλιακούς συλλέκτες (σημείο 3.4).

5.3. Βάση δεδομένων OWNRES

Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/768[20], τα κράτη μέλη πρέπει να διαβιβάζουν στην Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με περιπτώσεις απάτης και παρατυπίας, όταν τα ποσά των οφειλών υπερβαίνουν τα 10 000 EUR. Οι εν λόγω πληροφορίες υποβάλλονται μέσω της βάσης δεδομένων OWNRES, η διαχείριση και η συντήρηση της οποίας πραγματοποιούνται από την Επιτροπή.

Η βάση OWNRES παρέχει στην Επιτροπή τις απαιτούμενες πληροφορίες για την παρακολούθηση της είσπραξης πόρων και την προετοιμασία των επιτόπιων ελέγχων της και των ελέγχων βάσει εγγράφων. Χρησιμοποιείται επίσης από την OLAF για διάφορες αναλύσεις και για την παρακολούθηση της συνέχειας που δίνεται στις δημοσιονομικές συστάσεις της που προκύπτουν από τις έρευνες της OLAF. Τα δεδομένα που αναφέρονται στο OWNRES αξιολογούνται αναλυτικά στις ετήσιες εκθέσεις της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Καταπολέμηση της απάτης (PIF) και στην ετήσια έκθεση επιδόσεων της τελωνειακής ένωσης.

Στα τέλη του 2024 η βάση δεδομένων OWNRES περιείχε 137 871[21] υποθέσεις απάτης ή παρατυπίας (είτε «ανοικτές» είτε «κλειστές») σε σύγκριση με 121 199 υποθέσεις στις αρχές του 2022. Πρόκειται για αύξηση της τάξης του 13,8 % περίπου, ή για 16 672 νέες υποθέσεις που αναφέρθηκαν κατά την τριετία 2022-2024.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της ΣΕΠΠ που πραγματοποιήθηκαν δύο φορές ετησίως κατά την περίοδο 2022-2024, η Επιτροπή παρουσίασε μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας της εφαρμογής OWNRES, προετοιμάζοντας τα κράτη μέλη για την εφαρμογή της επαλήθευσης ταυτότητας δύο παραγόντων. Επιπλέον, το 2022 και το 2023 η Επιτροπή βελτίωσε περαιτέρω την OWNRES με τους εξής τρόπους: i) την προσθήκη νέων πεδίων· ii) την καθιέρωση υπενθυμίσεων για την επικαιροποίηση των πληροφοριών που περιέχονται στις υφιστάμενες εκθέσεις· iii) τη βελτίωση της ποιότητας και του βαθμού λεπτομέρειας των εκθέσεων· και iv) τη βελτίωση των αποτελεσμάτων των αναζητήσεων που πραγματοποιούνται από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη στη βάση δεδομένων. Το 2023 και το 2024 η Επιτροπή παρείχε πρόσθετη καθοδήγηση για τη βελτίωση της ποιότητας των αναφορών.

5.4. Τροποποίηση του κανονισμού για την απόδοση των ιδίων πόρων

Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 (κανονισμός για την απόδοση των ιδίων πόρων) αποτελεί τη βάση του νομικού πλαισίου για τη διαχείριση των ιδίων πόρων, διασφαλίζοντας

[20] Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 608/2014 του Συμβουλίου καταργήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/768 του Συμβουλίου στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

[21] Ο αριθμός αυτός περιλαμβάνει υποθέσεις που αναφέρθηκαν από το Ηνωμένο Βασίλειο σύμφωνα με το άρθρο 136 παράγραφος 2 στοιχεία γ) και στ) της συμφωνίας αποχώρησης.

ότι τα κράτη μέλη καταβάλλουν εγκαίρως τα ποσά που οφείλονται στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Για την περαιτέρω βελτίωση του πλαισίου αυτού, το 2021 η Επιτροπή πρότεινε συνολική τροποποίηση του εν λόγω κανονισμού. Η πρόταση βασίστηκε στην ανατροφοδότηση που προέκυψε από τις ελεγκτικές δραστηριότητες σχετικά με τους ΠΠΠ και αντιμετώπισε διαδικαστικές ανησυχίες των κρατών μελών, διασφαλίζοντας παράλληλα την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ και την ύπαρξη δίκαιου και ισορροπημένου πλαισίου εσόδων.

Έπειτα από εκτενείς ανταλλαγές απόψεων με τα κράτη μέλη, τον Μάιο του 2022 άρχισε να ισχύει ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2022/615 για την τροποποίηση του κανονισμού για την απόδοση των ιδίων πόρων. Οι τροποποιήσεις περιλάμβαναν: i) τη διεύρυνση της ανώτατης οριοθέτησης των τόκων υπερημερίας· και ii) τη θέσπιση «περιόδου χάριτος», σύμφωνα με την οποία η σώρευση τόκων υπερημερίας διακόπτεται για πέντε έτη όταν το οφειλόμενο ποσό έχει βεβαιωθεί, έχει καταχωριστεί εγκαίρως στα χωριστά λογιστικά βιβλία και τηρείται ορθά στα χωριστά λογιστικά βιβλία (άρθρο 12 παράγραφος 1). Επιπλέον, τα κράτη μέλη απαλλάσσονται πλέον από την υποχρέωση απόδοσης των ποσών όταν η καθυστερημένη καταχώριση σε χωριστά λογιστικά βιβλία δεν επηρέασε τη μη δυνατότητα είσπραξης του ποσού (άρθρο 13 παράγραφος 2). Επιπλέον, η τροποποίηση καθιέρωσε επίσημα τη διαδικασία για την πραγματοποίηση πληρωμών με διατύπωση επιφύλαξης (άρθρο 13α) και τη διαδικασία επανεξέτασης (άρθρο 13β).

5.5 Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (ΕΡΡΟ)

Κατά την περίοδο αναφοράς, η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία συνεργάστηκαν στενά σε σειρά τεχνικών ανταλλαγών για την παροχή διευκρινίσεων στα κράτη μέλη σχετικά με: i) την αναβολή της γνωστοποίησης των τελωνειακών οφειλών προκειμένου να μην τεθούν σε κίνδυνο οι ποινικές έρευνες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας· και ii) την οικονομική ευθύνη για τη μη είσπραξη. Οι διευκρινίσεις αυτές κοινοποιήθηκαν στα κράτη μέλη κατά τη συνεδρίαση της ΣΕΙΠ τον Δεκέμβριο του 2024. Επιπλέον, με σκοπό την ενημέρωση των κρατών μελών σχετικά με τις υποχρεώσεις τους έναντι της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, η Επιτροπή κάλεσε την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία να συμμετάσχει στις συνεδριάσεις της ΣΕΙΠ τον Δεκέμβριο του 2023 (όπου η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία παρουσίασε τα καθήκοντά της στα μέλη της ΣΕΙΠ) και τον Ιούλιο του 2024.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Τα αποτελέσματα για την περίοδο 2022 έως 2024 καταδεικνύουν ότι οι έλεγχοι της Επιτροπής σχετικά με τους ΠΠΠ —και τα συστηματικά μέτρα παρακολούθησης για την αντιμετώπιση των ανεπαρκειών που εντοπίστηκαν— εξακολουθούν να αποτελούν απαραίτητα και αποτελεσματικά μέσα για: i) τη διασφάλιση της είσπραξης των ΠΠΠ· ii) τη βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου για τους ιδίους πόρους· και iii) την παροχή διαβεβαίωσης ότι τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ προστατεύονται επαρκώς. Ο εν λόγω γενικός θετικός αντίκτυπος επιβεβαιώθηκε επίσης στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας απαλλαγής, χωρίς να

έχουν διατυπωθεί νέες συστάσεις για την Επιτροπή σχετικά με ζητήματα που αφορούν τους ΠΠΠ κατά την περίοδο 2022-2024.

Οι έλεγχοι εξακολουθούν να αποτελούν βασικό εργαλείο για την εναρμόνιση και την ενίσχυση της συμμόρφωσης με τους σχετικούς κανόνες της ΕΕ. Ο οικονομικός αντίκτυπός τους είναι σημαντικός, όπως καταδεικνύεται από το τελικό καθαρό ποσό **άνω των 4 δισ. EUR** που αποδόθηκε στον προϋπολογισμό της ΕΕ **κατά την περίοδο 2022-2024** (συμπεριλαμβανομένων των επιφυλάξεων που άρθηκαν). Οι έλεγχοι αποτελούν σημαντικό κίνητρο για τα κράτη μέλη ώστε να αποδίδουν εγκαίρως στον προϋπολογισμό της ΕΕ το πλήρες ποσό ΠΠΠ. Επιπλέον, οι έλεγχοι συμβάλλουν στη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής των τελωνειακών και λογιστικών κανόνων και, κατά συνέπεια, στην περαιτέρω προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, παρέχοντας έναν ισχυρό μηχανισμό για την αντιμετώπιση και την πρόληψη επιζήμιων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού στην ενιαία αγορά.

Οι τρέχουσες τάσεις στο διεθνές εμπόριο, ιδίως στο ηλεκτρονικό εμπόριο, δημιουργούν νέες προκλήσεις για το μέλλον. Οι προκλήσεις αυτές θα απαιτήσουν νέα κατάλληλα εργαλεία και ακόμα στενότερη συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών, ώστε να συντονίζονται οι τελωνειακοί έλεγχοι που βασίζονται σε ανάλυση κινδύνου και να διασφαλίζεται η αποδοτική είσπραξη των τελωνειακών δασμών.

Προς τον σκοπό αυτόν, τον Μάιο του 2023 η Επιτροπή πρότεινε μια φιλόδοξη μεταρρύθμιση της τελωνειακής ένωσης, στόχος της οποίας είναι η ενίσχυση και ο εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων μηχανισμών.